

T Ü R K İ Y E
İNSANİ
ÇALIŞMALAR
Y I L L I Ğ I

2
0
2
0

Çocuklar için Önleyici, Müdahaleci ve İyileştirici Koruma

Figen Özbek

Türkiye Korunmaya Muhtaç Çocuklar Vakfı
Mütevelli Heyeti ve Yönetim Kurulu Başkanı

Vakfımız, kuruluşundan bu güne ülkemizin, “korunma ihtiyacındaki çocuk” konusundaki faaliyetlerini resmî senedine uygun olarak kamu ve toplum ilişkileri içerisinde sürdürmektedir.

Korunma ihtiyacındaki çocuk alanında 40 yılı aşan çalışma döneminde 400’ün üzerinde çocuğa uzun vadeli hizmet sağlayarak uygulama tecrübesi kazanan vakfımız, zamanın sosyal politikalarına uygun olarak çocukların korunma gereksinimlerinin oluşmaması için önleyici, korunma gereksinimi olduğu durumlarda müdahaleci ve korunma gereksinimlerinin kalktığı durumlarda ise izlemeyi ve iyileştirmeyi sağlayan yeni projelerle çalışmalarını yürütmektedir.

2020 yılında, korunma ihtiyacı görülen 240 çocuk ve bu çocukların bir kısmının aileleri, vakfımızın farklı hizmet programlarından doğrudan istifade etmişlerdir. Temel ihtiyaçları ve eğitime erişimleri risk altında olan çocukların, hakları temelinde korunabilmeleri, sevgi ve güven içinde

yetişmeleri, sağlıklı, güçlü, özgüvenli, değer yaratan sorumlu bireyler olarak topluma kazandırılmaları için mücadeleye vermekteyiz.

Öğrenci başvurularını açtığımız haziran-temmuz aylarında vakfımıza Türkiye geneli 41 ayrı ilden haftada ortalama 500 öğrenci başvurusu alınmış, koşulları uyan 320 aday öğrenci değerlendirilmiş ve Ekim 2020’de, öğrenci yurtlarından hizmet almaları için 87 yeni öğrencinin kaydı gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Arnavutköy - Bolluca ve İzmir Urla’da olmak üzere iki Koruncukköy’de 2020 itibarıyla yaşları 9-18 arasında değişen 170 çocuk bedelsiz hizmet almıştır. Akademik başarı ön koşulu olmaksızın ortaokuldan üniversiteye kadar bu çocuklara destek verilmektedir. Programlar yoğun akademik katkı, sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlerle sürdürülmektedir.

2020 ilkbaharının yükselen küresel salgın döneminde, hizmet verdiğimiz çocukların ailelerine gıda, giysi, eğitim materyali, tablet, bilgisayar, televizyon gibi temel ihtiyaç malzemeleri gönderilmiştir.

Elazığ ve İzmir depremlerinde yurtlarımızda ilave kontenjanlar açarak AFAD'ın yerel düzey operasyon planları için olanaklarımızı seferber ettik.

Yarı Bağımsız Yaşam Programı ile toplum içinde sorumluluk yüklenmeye başlayan çocuklarımıza eğitim bursu, barınma desteği, evleneceklerle çeyiz desteği, askere gidenlere asker harçlığı, hukuki destekler gibi konularda ihtiyaçlarına özgü programlar sürdürülmüştür. 2020 yılında 14 genç Yarı Bağımsız Yaşam Programından yararlanmıştır.

Adalet Bakanlığı ile 12-18 yaş aralığında, Ceza ve Tevkif Evlerinde kalan çocukların eğitim ve yaşam ortamlarının iyileştirilmesi amacıyla 2020 yılında bir hizmet protokolü imzaladık. Protokol çocuklara aynı ve nakdi destekler, eğitime erişimleri ve topluma uyum çalışmaları gibi faaliyetleri kapsıyor. Vakıf olarak çocuklarıyla birlikte ceza evlerinde kalan annelere, bakmakla yükümlü oldukları 0-6 yaş çocukları için protokolümüz kapsamında hizmet sunulması için çalışmalarımız başlatılmıştır. 2020 yılında Ceza ve Tevkif Evlerinde kalan 40 öğrenci, vakfımızdan nakdi okul harçlığı desteği almıştır.

Aile Yanında Destek Programı'mız ve Avrupa Birliği Başkanlığından aldığımız "Aileye Dönüş" ismini verdiğimiz hibe projesi kapsamında kurum bakımında olan çocukların aileye dönüş süreçlerinde yaşanan sorun alanları üzerine çalışmalar yürütülmüştür. Hibe kapsamındaki projemizi, Aralık 2020'de gerçekleştirdiğimiz Uluslararası Sempozyum ile Avrupa'dan iyi örnekleri, kamu kurumları, üniversiteler ve alanda faaliyet yürüten sivil toplum

kuruluşu üye ve çalışanları ile buluşturarak tamamladık. Program ve proje kapsamında 30 çocuk, 2020 yılında aile yanında desteklenmiştir.

Vakfımız gündüz bakım evi tesislerinde, okul öncesi eğitime erişme ihtiyacı olan çocuklara burslar, koruyucu aile desteği vermekte, korunma kararlı ve şehit ve gazi çocuklarına bedelsiz okul öncesi eğitim imkânı sunmaktadır. Birimizden 2020 yılında 27 öğrenci yararlanmıştır.

Vakfımızın girişimleri ile kurulan Çocuk ve Haklarını Koruma Platformunun 2020 yılında gerçekleştirdiği "Çocuk Hakları Bağlamında Adalet Erişim ve Pandemi Süreci" konulu zirvede; Türkiye'ye dünyada mevzuatların ve uygulamaların alanındaki uzmanlar tarafından tartışılması ve araştırma raporlarının kamuoyu ile paylaşılması sağlanmıştır.

Korunma ihtiyacındaki çocuk odaklı faaliyetlerimiz, projelerimiz, araştırmalarımız zaman içerisinde kamusal iş birliklerine ve kamu politikalarına dönüşerek ülkemiz sosyal politikalarının iyileşmesine, gelişmesine katkı sağlamıştır. Bu maksatla, ülkemizde ilk uygulayıcısı olduğumuz "Çocuk Köyü" modeli, koruma altına alınan çocukların küçük bakım ünitelerinde hayata hazırlandığı, "Çocuk Evleri Sitesi" hizmet modelinin yaygınlaşmasına ilham vermiştir.

Eğitime erişim imkânı ve eğitimde fırsat eşitsizliği, çocuk gelinler, çocuk işçiler, eğitimden ayrılan çocuklar, aile içi şiddet, istismar, refakatsiz çocuklar, kayıp çocuklar, madde bağımlısı çocukların tedavileri gibi sosyal politika alanlarında kamu yararına sosyal iyileşmenin hızlanması için kamu ve sivil toplum işbirliklerinin güçlendirilmesi gereklidir.

Vakfımızın toplum yararına kamu ile yürüttüğü iş birliği çalışmalarının, ülkemiz sivil toplum kuruluşlarına model olmaya devam etmesini umuyoruz.